

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Науково-методичною радою

КЗ «Запорізький обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти» ЗОР

Протокол № 4 від 30.04.2026 року

В.о. голови НМР

Людмила ЧЕРНІКОВА

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації вчителів інтегрованого курсу «Здоров'я,
безпека та добробут» закладів загальної середньої освіти, які
забезпечуватимуть реалізацію Державного стандарту базової
середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти**

**НУШ 9 КЛАС: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ
ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ
«ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ»**

Запоріжжя – 2026 рік

Розробники: Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради

Швець Ірина, старший викладач кафедри менеджменту, психології та інклюзивної освіти комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради.

Напрямок підвищення кваліфікації: Сучасні підходів до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (тема 2.1. Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі). Наказ МОН від 12.10.2022 № 904 https://rada.info/upload/users_files/44950214/201728af13d92460d8ed85c99c33c4c2.pdf

Термін дії програми: з 01.05.2026 до 31.12.2028 року.

Рецензенти:

Афанасьєва Тетяна, кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, психології та інклюзивної освіти комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради.

Аксьонова Олена, доцент кафедри суспільно-гуманітарної освіти комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради, кандидат педагогічних наук, доцент, майстер спорту.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми полягає в необхідності підготовки вчителів інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» до роботи за новим Державним стандартом базової середньої освіти в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», та на виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Програму укладено відповідно до Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904) з урахуванням положень: законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів.

Програма тренінгу спрямована на вдосконалення знань, умінь, навичок та способів професійної діяльності вчителів інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» щодо реалізації сучасного підходу до навчання в соціальній та здоров'язбережувальній освітній галузі; на пошук дієвих стратегій викладання, зорієнтованих на практичну спрямованість інтегрованого курсу, розвиток критичного мислення учнів, важливості інтеграційних зв'язків з іншими навчальними галузями, використання активних методів навчання.

Тренінг поєднує теоретичне опрацювання ключових питань і практичне відпрацювання методик, забезпечуючи педагогам простір для обміну досвідом, ефективними прийомами та інноваційними рішеннями. Особливий акцент зроблено на реалізації компетентнісного підходу під час викладання курсу «Здоров'я, безпека та добробут».

Цільова група: вчителі інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» закладів загальної середньої освіти, які забезпечуватимуть

реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (9 клас).

Обсяг (тривалість) навчання: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації освітньої програми.

Тренінг проводиться упродовж 30 годин. Це короткостроковий курс, 2 тижні, з інтенсивним графіком навчання. Зміст Програми розроблено з урахуванням особистісно орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного та інтегрованого підходів відповідно до положень Державного стандарту базової середньої освіти та концепції Нової української школи. Освітній процес реалізується за дистанційною формою навчання та передбачає проведення занять у синхронному й асинхронному режимах.

Навчальні заняття в синхронному режимі проводяться у форматі інтерактивних лекцій, аналізу педагогічних ситуацій, роботи з життєвими кейсами, моделювання компетентнісно орієнтованих завдань та обговорення практичних аспектів викладання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут». Під час синхронних занять учасники опрацьовують теоретико-методологічні засади реалізації соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі в 9 класі НУШ, аналізують особливості формування життєвих компетентностей учнів, сучасні підходи до організації компетентнісно орієнтованого навчання, можливості використання цифрових технологій (у тому числі сервісів штучного інтелекту) для візуалізації, моделювання та кооперативної діяльності; інтерактивних методів навчання та технологій розвитку наскрізних умінь.

З метою формування фахових компетентностей, реалізації творчого потенціалу вчителів передбачено групові форми роботи (тренінгові та інтерактивні вправи, генерування ідей, обмін досвідом тощо).

Асинхронні заняття передбачають самостійне опрацювання нормативно-правових, науково-методичних та навчально-методичних матеріалів, спрямованих на проєктування компетентнісно орієнтованих завдань, створення навчальних ситуацій, розроблення діяльнісних завдань, кейсів, профорієнтаційних проєктів та інструментів оцінювання результатів навчання учнів. Самостійна робота спрямована на осмислення та узагальнення досвіду викладання курсу «Здоров'я, безпека та добробут», удосконалення професійних компетентностей педагога, розроблення й адаптацію навчальних матеріалів відповідно до вимог НУШ. Передбачає створення уроків, кейсів, проєктних і практичних завдань, спрямованих на формування в учнів навичок здорового способу життя, безпечної поведінки та відповідального ставлення до власного добробуту.

Програмою передбачено вивчення трьох модулів, зміст яких сприяє формуванню професійних компетентностей педагогів стосовно запровадження сучасних підходів до навчання й вивчення інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Під час тренінгу забезпечується зворотний зв'язок: від тренера (консультації та бальне оцінювання); від колег – під час обговорення результатів групових робіт, обміну досвідом діяльності.

Спілкування між учасниками освітнього процесу здійснюється засобами електронної пошти.

Контрольний захід реалізується через комплексну залікову роботу.

До реалізації Програми залучені викладачі, які мають досвід викладання предмету, проведення тренінгів та курсів підвищення кваліфікації для педагогів, володіють сучасними технологіями та методиками предметного навчання.

Освітній процес забезпечується використанням мультимедійної техніки, комп'ютерного та цифрового обладнання, доступу до мережі Інтернет, дистанційної платформи КЗ «ЗОІППО» ЗОР та сервісів для проведення онлайн-занять і вебконференцій (Zoom, Google Meet, Padlet, Kahoot тощо).

Форма навчання: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей учителів інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» щодо реалізації Державного стандарту базової середньої освіти в 9 класі НУШ шляхом удосконалення знань і вмінь із застосування компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та трансдисциплінарного підходів, сучасних освітніх технологій, цифрових ресурсів в освітньому процесі..

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглибити знання педагогів щодо сучасних педагогічних підходів до навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» у 9 класі НУШ;
- удосконалити вміння проектувати освітній процес на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та здоров'язбережувального підходів;
- сформувати готовність до реалізації трансдисциплінарного підходу, інтеграції змісту курсу з іншими освітніми галузями та використання STEM/STEAM/STREAM-практик;
- розвинути навички створення компетентісно орієнтованих завдань, життєвих кейсів, проєктів і застосування сучасних технологій навчання;
- удосконалити вміння використовувати цифрові ресурси та інструменти штучного інтелекту для організації освітнього процесу й формувального оцінювання результатів навчання учнів.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- А2. Предметно-методична компетентність.
- А3. Інформаційно-цифрова компетентність.
- В2. Здоров'язбережувальна компетентність.
- Г1. Прогностична компетентність.

Очікувані результати підвищення кваліфікації.

Після завершення тренінгу слухачі зможуть:

- застосувати компетентнісний, діяльнісний, інклюзивний та здоров'язбережувальний підходи в освітньому процесі;
- розуміти особливості та перевагу інтеграції змісту інтегрованого курсу з іншими освітніми галузями на основі STEM, STEAM та STREAM-підходів;
- використовувати інтерактивні, проєктні, дослідницькі та кооперативні технології навчання для формування в учнів навичок безпечної поведінки, відповідального ставлення до здоров'я та добробуту;
- використовувати сучасні цифрові ресурси та інструменти штучного інтелекту в освітньому процесі.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації

Формувальне оцінювання здійснюється протягом усього періоду навчання та передбачає участь у синхронних заняттях (обговорення, виконання вправ, аналіз кейсів); виконання асинхронних практичних вправ; самооцінювання та взаємооцінювання під час роботи з кейсами. Формувальне оцінювання має рекомендаційний характер і не впливає безпосередньо на підсумковий бал, але є підставою для надання зворотного зв'язку.

Підсумкове оцінювання здійснюється у форматі комплексної залікової роботи, яка інтегрує результати опанування всіх модулів програми та спрямована на перевірку здатності слухача застосовувати набуті знання й уміння в реальній педагогічній практиці. Максимальна кількість балів – 100 балів. Прохідний бал – 60 балів.

Для отримання сертифіката учаснику/учасниці тренінгу необхідно відвідати вебінари (або переглянути їх у записі) та виконати комплексну залікову роботу й набрати за її виконання понад 60% від максимально можливої кількості балів (100 балів).

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка (Постанова від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково педагогічних працівників» (зі змінами)).

Вартість: 950 грн., мінімальне наповнення навчальної групи 15 осіб.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття у форматі вебінарів (синхронні заняття) та практичні заняття (асинхронні заняття).

Особливістю вебінарів є розгляд теоретичних питань та активна групова робота педагогів, генерування та обговорення ідей щодо особливостей організації та викладання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» на основі компетентнісного підходу та ефективності застосування діяльнісного та інтегративного підходів у навчанні предмета.

Особливістю практичних занять є виконання вправ і навчально-методичних завдань, що передбачають аналіз реальних педагогічних ситуацій у контексті реалізації сучасних підходів до навчання в соціальній та здоров'язбережувальній освітній галузі; проєктування цілісних навчальних сценаріїв для учнів 9 класу Нової української школи; інтеграцію компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, здоров'язбережувального та трансдисциплінарного підходів.

Учасники відпрацьовують навички створення компетентісно орієнтованих завдань, навчальних проєктів, інтерактивних вправ, життєвих кейсів, командних форм роботи та інструментів формульовального оцінювання. Значна увага приділяється використанню цифрових ресурсів та інструментів штучного інтелекту для візуалізації, моделювання та підвищення навчальної мотивації, залучення учнів до безпечної поведінки, відповідального ставлення до власного здоров'я та формування культури добробуту.

Самостійна робота передбачає індивідуальне опрацювання нормативно-правових, концептуальних і методичних матеріалів щодо реалізації сучасних педагогічних підходів в інтегрованому курсі «Здоров'я, безпека та добробут». Учасники аналізують вимоги Державного стандарту базової середньої освіти, особливості організації освітнього процесу в 9 класі НУШ на засадах концепції «Освіта для життя», можливості інтеграції проблемного, проєктного та кооперативного навчання, а також використання цифрових технологій у викладанні.

У процесі самостійного опрацювання матеріалів слухачі здійснюють рефлексію власної педагогічної практики, критично оцінюють ефективність використаних підходів і методів, добирають та адаптують навчальні матеріали відповідно до вікових, індивідуальних та освітніх потреб учнів 9 класу.

Підсумковий захід у форматі комплексної залікової роботи допомагає учасникам пройти повний цикл роботи з імплементації сучасних підходів в освітній процес.

Зміст програми складається з трьох модулів та шести взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 годин. Зокрема: 12 годин – лекційні заняття; 7 годин – практичні заняття; 6 годин – самостійна робота; 5 годин – контрольні та підсумкові заходи.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Настановне заняття		1			1
МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ» В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ					
Тема 1.1. Цілісна система сучасних підходів до навчання в НУШ	2	1	1		4
Тема 1.2. Проектування освітнього досвіду учнівства у курсі «Здоров'я, безпека та добробут» на засадах концепції «Освіта для життя»	2	1	1	1	5
<i>Разом за модулем 1</i>	4	2	2	1	9
МОДУЛЬ 2. ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД: ВІД МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ДО ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В КУРСІ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ»					
Тема 2.1. Трансдисциплінарний підхід та міжнародні практики навчання здоров'ю, безпеці та добробуту	2	1	1		4
Тема 2.2. Практична реалізація трансдисциплінарного підходу: інтеграція змісту, STEM/STEAM/STREAM, штучний інтелект та оцінювання	2	1	1	1	5
<i>Разом за модулем 2</i>	4	2	2	1	9
МОДУЛЬ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ТА ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДІВ ЧЕРЕЗ СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КУРСІ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ»					
Тема 3.1. Компетентнісно орієнтовані завдання як основа реалізації діяльнісного підходу в курсі «Здоров'я, безпека та добробут»	2	2	1		5
Тема 3.2. Інтеграція проблемного, проєктного та кооперативного навчання як інструментів формування життєвих компетентностей учнівства у курсі «Здоров'я, безпека та добробут»	2	1	1	1	5
<i>Разом за модулем 3</i>	4	3	2	1	10

Підсумкові заходи				2	2
Усього	12	7	6	5	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Настановне заняття (1 година, асинхронно)

Ознайомлення слухачів з організацією навчання в межах тренінгу, рекомендаціями щодо виконання підсумкової роботи, умовами отримання сертифікатів.

Рекомендації щодо безпечної взаємодії та комунікації, співпраці учасників тренінгу, структури та матеріалів тренінгу на електронній платформі підтримки підвищення кваліфікації. Правила академічної доброчесності.

Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ» В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 1.1. Цілісна система сучасних підходів до навчання в НУШ (4 години: синхронні заняття – 2 години, асинхронні заняття – 1 година, самостійна робота – 1 година)

Підхід як стратегія навчання, що поєднує в собі методи, форми, прийоми навчання. Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного, здоров'язберезувального підходів. Особливості їх реалізації в межах інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» у 9 класі. Взаємозалежність, взаємодоповнюваність підходів щодо орієнтації сучасного освітнього процесу на особистість; їх реалізація в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання. Зміна освітніх пріоритетів від накопичення знань до розвитку життєвих навичок. Трансформація ролі вчителя в умовах реалізації сучасних педагогічних підходів: від транслятора знань до фасилітатора освітнього процесу.

Тема 1.2. Проєктування освітнього досвіду учнівства у курсі «Здоров'я, безпека та добробут» на засадах концепції «Освіта для життя» (5 годин: синхронні заняття – 2 години, асинхронні заняття – 1 година, самостійна робота – 1 година, контрольний захід – 1 година)

Особливості організації освітнього процесу в 9 класі НУШ з урахуванням вікових потреб та інтересів учнів. Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» як простір формування життєвого досвіду. Концепція «Освіта для життя» - орієнтація на реальні життєві ситуації, практична застосовність знань, формування здатності діяти в умовах невизначеності.

Особистісно орієнтований підхід як педагогічна основа проєктування освітнього досвіду учнів: врахування індивідуальних потреб, досвіду та темпу розвитку учнів, забезпечення активної участі учня в навчанні, підтримка розвитку особистості в освітньому процесі. Європейська рамка життєвих компетентностей (LifeComp) як орієнтир результатів навчання. Проєктування освітнього досвіду в інтегрованому курсі: занурення у життєву ситуацію, осмислення контексту та проблеми, діяльнісна взаємодія та прийняття рішень, рефлексія та перенесення досвіду в реальне життя.

МОДУЛЬ 2. ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД: ВІД МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ДО ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В КУРСІ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ»

Тема 2.1. Трансдисциплінарний підхід та міжнародні практики навчання здоров'ю, безпеці та добробуту (4 години: синхронні заняття – 2 години, асинхронні заняття – 1 година, самостійна робота – 1 година)

Сутність трансдисциплінарного підходу: визначення, мета, відмінність від міжпредметної інтеграції та предметного навчання. Трансдисциплінарність як основа компетентнісного навчання в НУШ. Міжнародні практики освіти для здоров'я, безпеки та добробуту. Форми реалізації трансдисциплінарного підходу: проєкти, кейси, дослідження, інтегровані модулі. Реальні життєві ситуації як основа інтеграції знань і формування компетентностей.

Тема 2.2. Практична реалізація трансдисциплінарного підходу: інтеграція змісту, STEM/STEAM/STREAM, штучний інтелект та оцінювання (5 годин: синхронні заняття – 2 години, асинхронні заняття – 1 година, самостійна робота – 1 година, контрольний захід – 1 година)

Інтеграція змісту курсу з різними освітніми галузями. STEM/STEAM/STREAM як інструменти формування цілісного бачення світу. Використання цифрових технологій та штучного інтелекту для навчання, моніторингу здоров'я та аналізу безпекових ризиків.

Організація педагогічної взаємодії та міжпредметного партнерства. Трансдисциплінарні проєкти та практикоорієнтовані завдання. Формувальне та компетентнісне оцінювання. Етичні й правові аспекти використання цифрових технологій та ШІ.

Моделювання елементів уроку інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» в 9 класі НУШ. Виявлення міждисциплінарних зв'язків у реальних життєвих ситуаціях та застосування інтегрованих знань для прийняття рішень у складних умовах сьогодення.

МОДУЛЬ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ТА ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДІВ ЧЕРЕЗ СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КУРСІ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ»

Тема 3.1. Компетентнісно орієнтовані завдання як основа реалізації діяльнісного підходу у курсі «Здоров'я, безпека та добробут» (5 годин: синхронні заняття – 2 години, асинхронні заняття – 2 години, самостійна робота – 1 година)

Компетентнісно орієнтовані завдання: сутність, ознаки, структура та види (ситуаційні, проблемні, кейсові, дослідницькі). Реальність, життєвість і практична спрямованість КОЗ у курсі.

Глибинне навчання як характеристика компетентнісно орієнтованих завдань. Інтеграція проблемного підходу в конструювання завдань. Оцінювання результатів виконання КОЗ: критерії, інструменти формульовального оцінювання.

Створення компетентнісно орієнтованих завдань відповідно до тем інтегрованого курсу.

Тема 3.2. Інтеграція проблемного, проєктного та кооперативного навчання як інструментів формування життєвих компетентностей учнівства у курсі «Здоров'я, безпека та добробут» (5 годин: синхронні заняття – 2 години, асинхронні заняття – 1 година, самостійна робота – 1 година, контрольний захід – 1 година)

Проблемне навчання як засіб створення навчальних ситуацій та розвитку критичного мислення. Проєктне навчання як механізм практичного розв'язання життєвих проблем і реалізації компетентнісних завдань. Кооперативне навчання як умова розвитку наскрізних умінь (комунікація, співпраця, відповідальність, емоційний інтелект, уміння приймати рішення) і життєвих навичок. Розвиток критичного мислення учнів у процесі навчальної взаємодії: аналіз інформації, аргументація позиції, оцінювання альтернатив, прийняття рішень. Стратегії кооперативного навчання (Think-Pair-Share, Jigsaw, Carousel тощо). Формульовальне оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання в груповій роботі. Створення освітніх міні-проєктів. Використання цифрових технологій та інструментів штучного інтелекту для проєктування освітнього процесу.

Підсумкове заняття (2 години, асинхронно)

Підбиття підсумків роботи на тренінгу. Рефлексія діяльності слухачів, обговорення зауважень та пропозицій щодо підвищення якості надання освітніх послуг, висловлення бажань подальшого розвитку чи розгалуження тематики тренінгу та рекомендацій щодо подальшого професійного розвитку з означеної теми.

Контрольний захід

Комплексна залікова робота «Майстерня освітніх рішень для курсу ЗБД».

Розробіть авторське освітнє рішення для однієї з тем інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» у 9 класі на основі реальної або змодельованої життєвої ситуації.

Робота має містити:

- опис життєвої ситуації (кейсу);
- компетентнісно орієнтоване завдання для учнівства на основі життєвої ситуації (кейсу);
- визначення очікуваних результатів навчання, на досягнення яких спрямований вид діяльності;
- реалізацію трансдисциплінарного підходу (інтеграція змісту з іншими освітніми галузями) та/або використання STEM/STEAM/STREAM на вибір;
- використання одного із сучасних педагогічних підходів або технологій (проблемне, проєктне, кооперативне навчання тощо)
- використання цифрових інструментів, ШІ тощо;
- короткий опис способу формувального оцінювання результатів діяльності учнів.

Форма представлення довільна.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ЗАЛІКОВОЇ РОБОТИ

+20 балів Якість та педагогічна доцільність змодельованої життєвої ситуації (кейсу): оцінюється актуальність, реалістичність, відповідність сучасним викликам освіти, потребам учнівства та вимогам НУШ;

+20 балів Компетентнісно орієнтоване завдання: оцінюється рівень сформованості, відповідність очікуваним результатам відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

+15 балів Трансдисциплінарна інтеграція: оцінюється визначення інтеграції змісту з іншими галузями та використання одного з STEM/STEAM/STREAM підходів;

+15 балів Використання сучасних педагогічних підходів або технологій: оцінюється доцільність використання педагогічних підходів або технологій відповідно до очікуваних результатів;

+10 балів Використання цифрових технологій: оцінюється педагогічна доцільність використання, відповідність віковим особливостям;

+10 балів Формувальне оцінювання: оцінюється різний формат представлення, прозорість критеріїв, можливість само- та взаємооцінювання;

+10 балів Цілісність, внутрішня узгодженість та практична значущість розробленого освітнього рішення, якість його структурованого представлення.

Загальний максимум – 100 балів.

3.1. Орієнтовний перелік практичних вправ

1. Проаналізувати власний фрагмент уроку ЗБД або запропонований кейс із позицій компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів.
2. Розробити сценарій занурення учнів у реальну життєву ситуацію, що передбачає осмислення контексту, прийняття рішень та рефлексію.
3. Створити компетентнісно орієнтоване завдання одного з видів: ситуаційне, проблемне, кейсове або дослідницьке.
4. Запропонувати тему та структуру проєкту, що інтегрує зміст ЗБД з іншими освітніми галузями на основі STEM/STEAM/STREAM-підходів.
5. Розробити навчальне завдання з використанням сервісів ІІІ для моніторингу здоров'я, аналізу безпекових ризиків або візуалізації навчального матеріалу.
6. Спланувати фрагмент уроку з використанням однієї зі стратегій: Think-Pair-Share (Подумай-Об'єднайся-Поділись), Jigsaw (Ажурна пилка) або Carousel (Карусель) тощо.
7. Розробити критерії та інструменти для формувального оцінювання, само- та взаємооцінювання учнів під час групової чи проєктної діяльності.
8. Створити проєкт, спрямований на допомогу дев'ятикласникам у виборі професійного шляху в межах теми добробуту.
9. Розробити кейс щодо етичних та правових аспектів використання цифрових технологій учнями.
10. Спланувати методику викладання певної теми курсу ЗБД в умовах дистанційного навчання або кризової ситуації.
11. Створити практичну вправу на відпрацювання навичок безпечної поведінки та відповідального ставлення до власного здоров'я в умовах невизначеності

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання (за потреби)

1. Які основні ознаки компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного та здоров'язбережувального підходів у викладанні ЗБД?
2. У чому полягає зміна ролі педагога від «транслятора знань» до фасилітатора освітнього процесу в умовах НУШ?
3. Як реалізувати навчання на основі реальних життєвих ситуацій та формувати в учнів здатність діяти в умовах невизначеності?
4. Як використовувати Європейську рамку життєвих компетентностей (LifeComp) для проєктування освітнього досвіду дев'ятикласників?
5. Яким чином організувати цикл навчання: від занурення у ситуацію та осмислення контексту до прийняття рішень і рефлексії?

6. Чим трансдисциплінарний підхід відрізняється від традиційної міжпредметної інтеграції та як він стає основою компетентнісного навчання?
7. Які існують форми реалізації трансдисциплінарності (проекти, кейси, дослідження) у світовій практиці освіти для здоров'я та безпеки?
8. Як використовувати інструменти STEM/STEAM/STREAM для формування у школярів цілісного бачення світу?
9. Які існують можливості використання штучного інтелекту для моніторингу здоров'я та аналізу безпекових ризиків?
10. Які етичні аспекти слід враховувати при впровадженні цифрових інструментів у навчання ЗБД?
11. Яка структура та особливості створення ситуаційних, проблемних, кейсових та дослідницьких компетентнісно орієнтованих завдань?
12. Як через практикоорієнтовані завдання забезпечити перехід від накопичення знань до розвитку життєвих навичок?
13. Як практично реалізувати в класі стратегії Think-Pair-Share, Jigsaw та Carousel для розвитку наскрізних умінь?
14. Як організувати ефективне формувальне оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів у групах?
15. Як адаптувати методики викладання ЗБД до умов дистанційного, змішаного навчання або кризових ситуацій.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoi-serednoi-osviti-i300920-898>
2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>
3. Модельні навчальні програми. Соціальна та здоров'язбережувальна галузь // сайт МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovdzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
4. Наказ МОН України від 20.08.2025 № 1163 «Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-ta-dorozhnoi-karty-realizatsii-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-na-2025-2030-roky>
5. Наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchitel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

6. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Затв. наказом МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
7. Типова освітня програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН від 09.08.2024 № 1120. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/66d/ffe/c4c/66dffec4c92d2958213439.pdf>

Основна література:

1. LifeComp: Європейська рамка для особистісної, соціальної та навчальної ключової компетентності. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC120911>
2. Більше ніж гра: діяльнісний підхід в Новій українській школі. URL: <https://osvita.ua/school/method/85081/>.
3. Галузяк В., Макодай О. Сучасні моделі і підходи до кооперативного навчання в США. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Педагогіка і психологія. 2024. Вип. 80. С. 61–75. DOI: <https://10.31652/2415-7872-2024-80-61-75>
4. Нова українська школа у базовій середній освіті: впевнені кроки Запорізької області. Частина 4. Урок у Новій українській школі : науково-методичний посібник / відп. ред. Т. Гура ; КЗ «ЗОППО» ЗОР. — Запоріжжя : ЗОППО, 2025. 312 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1xgaFe03cvD_L2oWozCO721kG1rPgwayo/view
5. Проводимо успішний тренінг: НУШ у 7-9 класах у соціальній та здоров'язбережувальній галузі / автори: О. Шиян, Т. Дрожжина, А. Седоченко, В. Дяків, В. Успенська, В. Ролік. Київ, 2025, 118 с.
6. Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь: як оцінювати в НУШ: Методичний посібник МОН. URL: https://drive.google.com/file/d/1nuAeNbYJChCq0FRCmrL6L5u_8gtEi0zu/view
7. Швець І.В. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь. Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» (Інтегративний підхід до формування життєвих компетентностей: курс «Здоров'я, безпека та добробут») : методичні рекомендації. Основні орієнтири розвитку системи освіти Запорізької області в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа» в умовах очної, дистанційної та змішаної освіти у 2025/2026 навчальному році : метод. рекомендації : у 3-х ч. / відп. ред., упор. О. Варецька; ДОН ЗОДА, КЗ «ЗОППО» ЗОР. – Ч. II. Навчально-методичне забезпечення загальної середньої освіти. – Електронний аналог друкованого видання електронна книга). – Запоріжжя : СТАТУС, 2025. – С. 149-154. URL: <https://drive.google.com/file/d/1VETZlqal8QxdYfJa5jy75ytEFHc5vi9/view>
8. Ціннісні орієнтири нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentasia-Roman-Stesichin.pdf>

Додаткові джерела:

1. STEM-освіта: новини освіти та поради [Електронний ресурс] / BUKI. URL: <https://buki.com.ua/news/stem-osvita/>
2. STEM-підхід і STEAM-підхід у навчанні [Електронний ресурс] / Planetclub. URL: <https://planetclub.com.ua/blog/stem-pidhid-y-steam-pidhid-u-navchanni/>
3. Даценко Є. 5 моделей освітнього дизайну або як вчитись ефективно. EdEra Медіа 27.03.2024. URL: <https://ed-era.com/blog/5-modeley-osvitniogo-dyzaynu/>
4. Молодик К. Оцінювання для життя: як працює навчання, де важливий не лише результат, а й процес. Освіторія. URL: <https://osvitoria.media/lessons/otsinyuvannya-dlya-zhyttya-yak-pratsyuye-navchannya-de-vazhlyvyj-ne-lyshe-rezultat-ale-j-protses/>
5. Найкращі інноваційні програми з-за кордону, які варто адаптувати для українського освіти. ZAXID.NET. 2025. 25 квітня. URL: <https://zaxid.net/statti>
6. «Освіта для життя» (інтерактивний поступ, компетентнісні завдання). URL: <https://educationforlife.mon.gov.ua/>